

Um að lifa í lyginni. Ósýnlegu stríðin

Sumir kannast eflaust við eigin lygi, þ.e. hugarburð í því skyni að forðast óþægilegan sannleika, staðreynd. Hugvillan verður smám saman snar þáttur í hugarrónni, vitundinni, viðhorfunum, manngerðinni og hátterninu. Þegar svo er komið verjumst við með kjafti og klóm, þegar hugvillunni er ógnað.

Yfirvöldum er vitaskuld ljóst, að árangursríkasta leiðin til drottunar sé hugstjórnun alþýðu, hin ósýnilega stjórnun. Edward Bernays (1891-1995), oft nefndur upphafsmaður áróðurs og almannatengsla (human relations), hitti naglann á höfuðið, þegar hann sagði:

„Árangursrík fölsun (manipulation) huga almúgans er ósýnileg stjórnun. Í henni felst hið raunverulega máttarvald í samfélagi okkar.“

Glöggir og valdsjúkir stjórnámálamenn nýttu sér hugfölsunar eða hugvitundartæknina. Skömmu eftir, að alheimsauðvaldið hafði náð að grafa um sig í Bandaríkjunum 1913 með stofnun seðlabanka (Federal Reserve), hófst það handa um að hrinda af stað nýrri stórstyrjöld, heimsstyrjöld. Þannig auðgast það mest.

Fyrsta skrefið var að kynda undir eða skapa uppreisnir og upplausn. Gyðingauðvaldið fjármagnaði flotauppbyggingu Japana og atti þeim og Rússlandi saman. Til að veikja zarinn enn frekar fjármagnaði það rússnesku byltinguna 1917. Samtímis hófst undirbúningur að stofnun Gyðingánýlendu í Palestínu (Balfour yfirlýsingin, Rothschild).

Það var á sama ári og Woodrow Wilson (1856-1924), handbendi áðurgreindra aflu, stofnaði í samvinnu við Edward „Hina opinberu upplýsinganefnd Bandaríkjanna“ (United States Committee on Public Information), enda var stórviðburður í aðsigi, fyrri heimstyrjöldin.

Þessi nefnd varð eins konar fyrirmynd áróðursdeilda í stjórnsýslu hinna ýmsu ríkja eins og Bandaríkjanna, Bretlands, Rússlands og Þýskalands, rétt eins og leyniþjónusta Breta varð fyrirmynd þeirrar þýsku, sem stofnun Leyniþjónustu Bandaríkjanna grundvallaðist á.

Nú er beinlínis talað um upplýsingahernað, sem er mikilvægur þáttur í vitundariðnaði samtímans. Alþjóðauðvaldið í samvinnu við yfirvöld á eða stjórnar beint og óbeint nær allri miðlun fréttu.

RÚV er t.d. í slagtogi við nokkrar fréttaveitur þess, sem nú kalla sig „Traustvekjandi fréttamiðlunina“ (Trusted News Initiative). Fagurgalinn og öfugmælin eru stundum

skemmtileg. Einnig hefur sprottið upp ógrynni „sannleiksskrifstofa“ (fact checkers) bæði innan og utan þessara fjölmiðla.

Síðan Woodrow og Edward sátu á rökstólum um gildi áróðurs hefur mannkyn sætt sig við ótal styrjaldir, nær allar háðar til að aðstoða alþjóðaaauðvaldið við að mata krókinn og seilast til valda.

Stríð í þágu þjóðaröryggis, ættjarðarástar, frelsis, lýðræðis, mannréttinda, þróunar og réttlætis, er í senn yfirskinið og sá skilningur, er býr í hugskoti okkar heilabvegna. Þegar mikið liggur við er það stríð í þágu kvenna og barna, sem hæst ber. Nú er það hins vegar trúin á eitruðu karlmenskuna, sem ljær þeim vængi.

Þessi viðhorfs- og hegðunarmótun er stundum eilítið spaugileg, t.d. þegar Edward tókst í samráði við kvikmyndaiðnaðinn og fjölmiðla, hvort tveggja í eigu auðjöfranna, að sannfæra konur um, að reykingar ykju kynþokka þeirra og frelsi. Hin frjálsa, nýja kona, nyti lífsins með vindling milli fingra sér, bein skírskotun til miðfótar karlanna. Það heitir valdefling kvenna.

Samrunaheimsveldi Bandaríkjanna og Ísraels – með tilstyrki Breta og annarra Natóríkja – undirbýr sig nú fyrir stórstyrjöld eða heimsstyrjöld – í Vestur-Asíu og fyrir botni Miðjarðarhafs.

Drápsiðnaðarmennirnir eru iðnir við kolann. Fólk hefur þegar verið drepið í hrönnum í Palestínu, Líbanon, Jemen og Sómalíu. Réttlættingaráróðurinn þýtur um eyru.

Harmleikurinn, stríðssjónarspilið í Írak, endurtekur sig. Þar var hálfri milljón barna fórnað á altari lyginnar. Viðunandi fórnarkostnaður, sagði ófreskjan Madeline Albright/Marie Jana Korbelová (1937-2022), utanríkisráðherra Bandaríkjanna. Hinir ábyrgu, fjöldamorðingjarnir, Tony Blair og George Bush, ganga lausir. Þeir samseku einnig.

Flestir, bæði almennir borgarar og stjórnámálamenn, skella skollaeyrum við og telja sér trú um, að þeir séu í varnar- og friðarbandalagi gegn kommúnistum og Múhammedstrúarmönnum.

Þessu skollaeyrnafyrirbæri lýsir hinn valinkunni blaðamaður, John Pilger (1939-2023), í hjálagðri heimildarmynd. Hún gæti orðið jólamyndin í ár. Samtímis mætti minnast friðarhöfðingjans frá Nazaret.

<https://www.youtube.com/watch?v=5mDuxFnn2RY>